

*Tájékoztató a Bonyhádi Család- és
Gyermekjóléti Szolgálat és Központ
működéséről, a BONYHÁDI járásban
2021. év*

Tisztelt Völgységi Önkormányzatok Társulása! **Tisztelt Elnök Asszony!**

A Gyermekjóléti Szolgálat 1998. január 1-től működik Bonyhád város gesztorságával. 2002. január 1-től Családsegítő Központként látta el a feladatokat. 2006. január 1-től Szociális Alapszolgáltató Központ tagintézményeként dolgozunk. 2012. óta a Családsegítő Központ és a Gyermekjóléti Szolgálat külön szakmai egységként működik.

2016.01.01-ét követően törvényi előírásként: családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében.

Ennek értelmében Család- és Gyermekjóléti Központ valamint Család- és Gyermekjóléti Szolgálat-ként folytatjuk munkánkat.

A két szakmai egység feladatait a jogszabályokban és az Alapító okiratban foglaltak alapján látja el. Székhelye: Bonyhád, Perczel Mór utca 27.

Mindkét szakmai egység szakmai vezetővel rendelkezik. Feladatai végrehajtása során egységes munkamódszert alkalmaz, feltárják a segítséget kérő által megfogalmazott probléma hátterét és összefüggéseit, tanulmányozzák a segítséget kérő személyek környezetét és kapcsolatait. Az ügyfelekkel közösen megfogalmazott probléma megoldására tervet alakítanak ki.

Bonyhád településen, 2 családsegítő látja el a család- és gyermekjóléti munkát. Az ügyfélfogadási idő mindennap 8.00-16.00 óra között történik a Szolgálat irodahelyiségében, mely a Bonyhád, Perczel M. u. 27. szám alatt található. A szakmai döntésekben a központban dolgozó TEAM segíti heti rendszerességgel a családsegítők tevékenységét.

A családsegítők többsége rendelkezik a törvényben előírt felsőfokú szociális végzettséggel, három kolléga beiskolázása folyamatban van, pedagógusi diplomájuk mellé megszerzik az előírt szociális végzettséget is. A vezetők pedig eleget tettek a jogszabályban előírt szociális vezetőképzés feltételeinek, továbbá mindketten szakvizsgával rendelkeznek.

A szociális alapeladatokat külön megállapodás keretein belül a Bonyhádi Gondozási Központ látja el a térség minden településén, ezek:

- Nappali ellátás (idősek klubja)
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeri házi segítségnyújtás
- Étkeztetés
- Tanyagondnoki Szolgálat
- Támogató Szolgálat
- **Család- és Gyermekjóléti Központ**
- **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**

Szakellátás

- Idősek otthona

Család- és Gyermekjóléti Központ:

Ellátja a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait, valamint a Gyvt. 39. § (3a) bekezdése és 40/A. §-a szerinti feladatokat.

Esetmenedzser:

- Speciális feladatok
 - o Kapcsolattartási ügyelet
 - o Utcai szociális munka
 - o Kórházi szociális munka
 - o Iskolai-, óvodai szociális segítő tevékenység
 - o Készenléti Szolgálat
 - o Pszichológiai tanácsadás
 - o Mediáció
 - o szociális diagnózis készítése
- Hatósági feladatok
 - o Javaslattétel hatósági intézkedésre
 - o Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme
 - o Egyéni gondozási - nevelési terv
 - o Családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése
 - o Harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése
 - o A gyermek gondozási helyének megváltoztatása
 - o Védelembe vételi javaslat
 - o Megelőző pártfogás
 - o Ideiglenes hatályú elhelyezés
 - o Nevelésbe vétel
 - o Családba fogadás

Család és Gyermekjóléti Szolgálat:

Ellátja a Gyvt. 39. § (2)–(4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatokat.

Családsegítő:

- tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt és tájékoztat
- szociális segítő munka keretében szakemberek koordinálása, problémadefiniálás, esetmegbeszélés, esetkonferencia, értékelés
- segíti az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutást (átmeneti gondozás)
- prevenciós programok szervezése
- hivatalos ügyek intézésében való közreműködés
- család- és gyermekjóléti központtal igény esetén esetmegbeszélést kezdeményez, súlyos veszély esetén a központ értesítése mellett közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.
- havi 3 személyes találkozás megszervezése a családdal

Az esetmenedzserek és a családsegítők, területi felosztásban dolgoznak, mely 25 településre terjed ki (Bonyhád és a járás települései).

A központban 5 esetmenedzser és 1 tanácsadó, 2 szociális diagnózist készítő szakember, a Szolgálatnál pedig jelenleg 1 jelzőrendszeri felelős, 9 családsegítő gondoskodik a családok megfelelő ellátásáról. Az iskolai- óvodai szociális segítő munkát a járás területein, 4 fő látja el.

Bonyhád tekintetében 2 esetmenedzser látja el a hatósági munkát és 2 családsegítő az alap feladatokat.

A két egységet (központ és szolgálat) egy-egy szakmai vezető irányítja, akik családsegítő és esetmenedzseri feladatokat is ellátnak.

A problémák megoldásában pszichológus támogatja és segíti a családok helyes döntéshozatalát.

A szolgálat feladatai végrehajtása során egységes munkamódszert alkalmazunk, feltárjuk a segítséget kérő által megfogalmazott probléma hátterét és összefüggéseit, tanulmányozzuk a segítséget kérő személyek környezetét és kapcsolatait. Az ügyfelekkel közösen megfogalmazott problémára megoldási tervet alakítunk ki. A személyes gondoskodás biztosítása során fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy az ellátásban részesülő személy emberi és állampolgári jogai ne sérüljenek. A családsegítők munkájukat az etikai kódex elvárásainak figyelembevételével végzik. Munkánk során első és legfontosabb a gyermekek mindenekfelett álló érdeke. Amint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. Törvény is leírja „ A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik” .

Együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal:

Az észlelő- és jelzőrendszer célja, hogy a problémák időben felismerhetőek legyenek, majd mihamarabb enyhítésre, megoldásra kerüljenek.

A jelzőrendszer tagjai kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége, krízishelyzet esetén, valamint hatósági eljárást kezdeményezni súlyos, veszélyeztető ok, bántalmazás, súlyos elhanyagolás fennállása esetén. A jelzőrendszeri tagok együttműködését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény szabályozza. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés formái közül – a legtöbb esetben – a személyes találkozások, a telefonon keresztüli információátadás, valamint az ÍRÁSBELI jelzés (problémajelző formanyomtatvány) működnek a legjobban.

A célok elérése érdekében az egyik meghatározó feladat az észlelő-, és jelzőrendszer működtetése (esetkonferencia, esetmegbeszélés, szakmaközi megbeszélés). A rendszer hatékony működésének alapja a tagokkal való magas szintű együttműködés.

Szakmaközi megbeszélést évente a családsegítő, tanácsadó legalább 6 alkalommal szervez, ahova a jelzőrendszer azon tagjait kell meghívni, akik részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges.

A CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT CÉLJA, FELADATAI

A családok szociális és mentálhigiénés helyzetének feltárása után a területileg illetékes önkormányzatokkal együttműködve biztosítottá vált a szociális ellátásokhoz való hozzájutás. Szinte minden esetben megoldhatóvá vált a családdinamikai problémák kezelése.

A szolgáltatás hiányában véleményünk szerint családok tucatjai bomlanának fel, mivel sok esetben nem lenne képes ellátni funkcióit (reprodukciós, gazdasági és fogyasztási, szocializáció, felnőttek pszichés védelme, feszültségszabályozó szerep).

A szocializáció a család egyik rendkívül fontos szerepe, amely funkciókat tölt be az értékközvetítésben, a kulturális tőke átörökítésében. A család közvetíti a társadalmi normákat, és itt tanulják meg a gyerekek azokat a szerepeket, amelyek alkalmassá teszik őket arra, hogy beilleszkedjenek a társadalomba. A család szocializációs szerepe egyre szűkül, különböző társadalmi intézmények léptek be a nevelési szintérré, például iskola, óvoda, bölcsőde.

A nehéz élethelyzetbe került családokat támogatjuk, kivezetjük krízisükből, a családdinamikát próbáljuk helyreállítani, majd után követést végzünk, a kiegyensúlyozott életvezetés eléréséig.

A családsegítés esetében a szolgáltatás működtetése során szoros együttműködés alakult ki a bentlakásos- és egészségügyi intézményekkel.

A működtetett alapszolgáltatások biztosítják az intézményi ellátásokból kilépők nyomon követését és az utógondozás lehetőségét, amennyiben az intézmény jelzi a kibocsátás időpontját és az általuk megfogalmazott szakmai véleményt.

A szolgáltatás küldetése, célja, feladata, az ellátó rendszerben betöltött szerepe

A családsegítés küldetése:

A társadalmi, gazdasági és szociális változások begyűrzése rendkívül erősen befolyásolja a családok szomatikus, pszichés és mentális életét. Sok esetben pozitív, többségében, sajnálatos módon negatív irányban.

Szolgálatunk küldetése a törvény által meghatározott feladatok és szolgáltatások biztosítása, minél magasabb, professzionális színvonalon.

A családsegítés célja:

A családsegítés az egyének, családok, csoportok, helyi közösségek részére általános szociális és mentálhigiénés ellátást nyújtó, a szociális alapellátás részét képező szolgálat.

Családsegítés keretében nyújtott általános és speciális segítő szolgáltatásunk, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, a családok és különböző közösségi csoportok jólétéhez, fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

Általános és speciális szolgáltatásai keretében segítséget nyújtunk a működési területünkön élő szociális és mentálhigiénés problémák vagy krízishelyzetek miatt segítségre szoruló személynek, családnak. Célunk: az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, életvezetési képességek megőrzése, illetve javítása. A társadalmi jólét elősegítése a család történelmi funkciójának támogatásával.

Feladatai:

A Családsegítő Szolgálat a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapellátást biztosítja. Feladata a hátrányos helyzetű, krízishelyzetben lévő csoportok szociális ellátása, család külső és belső kapcsolati rendszerének támogatása. Szervezési, szolgáltatási feladatokat végez. Szakmai segítséget ad, és kiépíti az ellátó rendszer információs bázisát. Segíti az állami, társadalmi, egyházi és egyéb szociális szolgálatok munkájának összehangolását. A szolgálat munkatársai feladataik végrehajtása során egységes munkamódszert alkalmaznak: feltárják a segítséget kérők által megfogalmazott problémák hátterét és összefüggéseit, tanulmányozzák a segítséget kérő személyek környezetét és kapcsolatait. Az ügyfelekkel közösen megfogalmazott probléma megoldási tervet alakítanak ki.

A személyes gondoskodás biztosítása során fokozott figyelmet fordítanak arra, hogy az ellátásban részesülő személyek emberi és állampolgári jogai ne sérüljenek.

A családsegítő szolgáltatás körébe tartozó feladatok:

Az ellátási körzeten belül a teljes lakosságra, vagy bizonyos csoportokra (életkor, egészségi állapot, jövedelem, lakásviszonyok, családnagyság, stb. szerint) vonatkozóan szociális felderítő és jelző szolgálatot lát el. A megfelelő szakmai háttér biztosítása esetén a feltárt egyéni, családi, csoportos és közösségi szükségleteket elemzi, csoportosítja, kielégítésük módjára javaslatot tesz. Az önkormányzatoknál új szociális ellátások kezdeményezése.

Veszélyeztetettséget és a krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtetése.

Ennek keretében a szociális és egészségügyi szolgáltatók, intézmények, az oktatási intézmények, a gyermekjóléti szolgálat, pártfogói felügyelői és jogi segítségnyújtó szolgálat, valamint társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek részvételének biztosítása a megelőzésben.

Életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás:

- a családtagok egymás közti kapcsolatában felmerülő problémák megoldására (házas- ill. élettársi konfliktusok, gyermek-szülő konfliktusok, testvérek közti, valamint rokonok közti konfliktusok.)
- egyedülálló mentálhigiénés problémáinak megoldására.

Segítségnyújtás szociális ügyintézéshez, kérelmek beadványok elkészítéséhez, más intézmények szolgáltatásaihoz való hozzájutáshoz

Gondoskodik a kompetenciájukba nem tartozó esetek szakintézményhez történő átirányításáról és a megfelelő fogadókészségről

Pszichológiai tanácsadás (pszichológus végzettségű szakember biztosításával)

A települési önkormányzat rendeletben szabályozza az együttműködés eljárási szabályait, továbbá a beilleszkedést segítő programok típusait és az együttműködés megszegésének eseteit.

Egyéb szolgáltatások ellátása

- lakossági tárgyi felajánlások összegyűjtése, gyűjtési akciók szervezése,
- humán jellegű civil kezdeményezések elősegítése, felkarolása, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos programok szervezése információnyújtás (albérlés, munkalehetőség, lakáscsere, stb.),

Anyagi segítségnyújtás

- a rászoruló egyének és családok segélyezése szociálpolitikai feladat. Ügyfeleinket segítjük abban, hogy a nekik járó támogatásokat és kedvezményeket ismerjék, és igénybe vehessék az arra illetékes hatóságoknál,
- a rászoruló családok, egyének részére használt bútor, háztartási gép, ruhanemű, gyermekjáték gyűjtése,
- az Önkormányzat, illetve különféle szervezetek részéről felajánlott pénzeszközökből vásárolt utalványok, esetleg segélycsomagok kiosztása rászorulóknak részére.

Képzés

Terepintézményi feladatok ellátása (szakképző intézmények, főiskolák, egyetemek hallgatóinak)

A célcsoport szociális jellemzői, ellátási szükségletei

Az intézmény szolgáltatásait minden Bonyhád város, valamint a Völgység 25 településén lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező lakos, egyén, család, valamint a városban tartózkodó hajléktalan személy igénybe veheti. Krízishelyzet esetén bárki (más illetékességi területhez tartozó személy is) felkeresheti segítségért az intézményt.

Kiskorú személyre az általános segítő szolgáltatás akkor terjedhet ki, ha a kiskorú családtagjának ellátása az általános segítő szolgáltatás keretében indult és a kiskorú érdekei - a gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vétele nélkül - e szolgáltatás keretében is megfelelően biztosíthatók.

A jelenlegi klienskör több mint 1/3-a inaktív társadalmi státuszú. Magas a munkanélküliek, a rokkant nyugdíjasok, a megváltozott munkaképességűek, a szenvedély-és pszichiátriai betegek, valamint az alacsony jövedelmű egyedül élők aránya. Az összes igénybe vevők száma jelentősen nem változik, ezen belül azonban lényegesen megnőtt az új kliensek száma.

A Völgység településeire jellemző problémák: munkanélküliség, lakhatási problémák, banki hitel-, deviza hitelfizetési problémák, családon belüli konfliktusok, jogi tanácsadás, életvezetési problémák, szenvedélybetegség.

A családsegítő szolgáltatás körébe tartozó tevékenységek

- Családsegítői hálózat kialakítása, működtetése. A családsegítők heti 1 alkalommal, illetve szükség esetén (krízis helyzet) járnak ki az adott településre, ahol fogadóórát tartanak, családlátogatást végeznek. Minden családsegítő a saját területén látja el feladatait. Rendszeresen tartják a kapcsolatot a jelzőrendszer tagjaival, szükség esetén esetkonferenciát szerveznek, civil szervezetekkel szorosán együttműködnek.
- A legkorábbi segítségnyújtás érdekében a családok körében fellépő szociális feszültségek okainak feltárása, felszámolásukra javaslat készítése
- Az első két pontban megismert okok megelőzése, egyéni és csoportos preventív módszerek tervezése.
- Javaslattétel a terület sajátos szociális problémáinak megoldására. A szociális ellátási igényének a feltérképezése, az ehhez kapcsolódó segítségnyújtás megszervezése, közvetítés más intézmények felé folyamatosan történik.

- A szolgáltatáshoz kapcsolódó közérdekű és meghatározott célú felajánlások összehangolása. Megváltozott munkaképességű klienseinknek álláskereső tanácsadása
- A természetbeni és anyagi támogatások közvetítése Civil szervezetek, Vöröskereszt, Baptista Szeretetszolgálat, Máltai Szeretetszolgálat, valamint magánszemélyek által felajánlott adományok összegyűjtése, rászoruló felkeresése, adományosztás közvetítése.
- Szociális válságkezelés (krízisintervenció).
- Ügyintézési tanácsadás.
- Az egyének és a családtagok kapcsolatképességének javítása.
- Csoportok szervezése és működtetése. A csoport készségfejlesztő, életvezetési problémák megoldására szolgál, (pénzkezelés, háztartási napló vezetése)
- Az aktív korú, nem foglalkoztatott személyek megsegítése érdekében szoros együttműködés a területileg illetékes Munkaügyi Központtal, helyi vállalkozókkal, egyesületekkel. A vezető családsegítő feladata a helyi vállalkozók megkeresése, munkalehetőségek felmérése, ezek közvetítése az ügyfelek felé. A Völgyországban működő civil szervezetek programjait ajánljuk az ügyfél felé.
- A családsegítés keretében végzett tevékenységnek - a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira. Kiskorú személyre a családsegítés akkor terjedhet ki, ha a kiskorú családtagjának ellátása a családsegítés keretében indult, és a kiskorú érdekei - a gyermekjóléti szolgáltatás igénybevétele nélkül - e szolgáltatás keretében is megfelelően biztosíthatók.

A családsegítők heti rendszerességgel járnak ki az általuk ellátott településekre (az ügymenetnek megfelelően ennél sűrűbben). A területileg illetékes önkormányzatnál kifüggesztve megtalálható az ügyfélfogadás ideje, az ügyeleti idő, illetve az illetékes családsegítő elérhetősége és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat elérhetőségei.

Az ellátás igénybevételének módja

A családsegítő szolgálatnál személyesen lehet jelentkezni, illetve a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat kötelesek jelezni, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítő szolgálatnak, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, a szolgáltatást igénybe vevő kérelmén alapul, illetve jogszabályban meghatározott esetekben kötelező. - Az aktív korúak kötelező együttműködése kapcsán.

A szolgáltatás igénybevétele ingyenes.

A szolgáltatás igénybe vétele azonos feltételekkel megilleti a szolgálat működési területének rászoruló lakosságát.

A területileg illetékes önkormányzat a tevékenység folytatásához ügyeleti helyet, a feladat ellátásához megfelelő tárgyi körülményeket biztosít. Az igénybevevő a területileg illetékes családgondozónál az ügyeleti időben megjelenik, a számára szükséges ellátást megfelelő szakmai irányítás mellett kérheti.

A család ellátásának módja, annak folyamata, a bevont társ szervezetek megválasztása az illetékes családsegítő hatásköre. A felhasznált dokumentáció minden esetben a törvény által előírtaknak megfelelő.

A CSALÁD - ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT FELADATA

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot a Bonyhádi Gondozási Központ integráltan működteti. A Bonyhádi Gondozási Központ Fenntartója, a Völgységi Önkormányzatok Társulása.

Az integrációval a szociális ellátórendszer gazdaságosabbá válik, kiszűrhetők a párhuzamosságok, a szakfeladatok egymásra épülnek, folyamatos az információ átadása, a hátrányos helyzetű apró falvak lakói számára is elérhetővé válnak a szociális ellátások, gazdaságosabban működtethető a humán erőforrás. – A személyi és tárgyi feltételek valamennyi feladat ellátásához külön-külön biztosítottak.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

Az intézmény szolgáltatásait 2021-ben a Völgység 25 településén lakhellyel és tartózkodási hellyel rendelkező, illetve életvitelszerűen ott tartózkodó lakos vehette igénybe, krízishelyzet esetén bárki (más illetékességi területhez tartozó személy is) felkereshette segítségért az intézményt. A család- és gyermekjóléti szolgálat által ellátandó célcsoport: 0-18 éves korúak.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, a szolgáltatást igénybevevő kérelmére történik illetve kötelező jellegű jogszabályban meghatározott esetekben (hatósági beavatkozás esetén). A személyes gondoskodás igénybevétele - ha e törvény másként nem rendelkezik - önkéntes, az ellátást igénylő (a továbbiakban: kérelmező) kérelmére történik. Cselekvőképtelen kiskorú és cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt álló személy kérelmét törvényes képviselője terjeszti elő, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy a kérelmét törvényes képviselőjének hozzájárulásával terjesztheti elő. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy és a törvényes képviselője között az ellátás igénybevételével kapcsolatban felmerült vitában - a tényállás tisztázása mellett - a gyámhatóság dönt.

A szolgáltatás igénybevétele ingyenes és azonos feltételekkel megilleti a szolgálat működési területén élő minden gyermeket.

A szolgáltatás küldetése, célja, feladata, az ellátó rendszerben betöltött szerepe

A gyermekjóléti alapellátások célja az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról alapján:

- Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.
- Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekvédelem rendszerén belül a gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekjóléti alapellátások közé tartozik. Biztosítására a települési önkormányzat köteles.

A szolgáltatás tartalma nem csak a veszélyeztetett gyermekekre irányul, hanem minden családra, illetve a kockázati csoportokra is a prevenció keretében.

A család – és gyermekjóléti szolgálat tehát olyan szolgáltató intézmény, amelynek alapvető feladatai:

- a segítő munka végzése és más szolgáltatások nyújtása,
- más szervezetek által nyújtott ellátások közvetítése,
- a helyi gyermekjóléti- és védelmi rendszer szervezése,
- közreműködés az önkormányzat, illetve a gyámhatóságok tevékenységében.

A család – és gyermekjóléti szolgálat – a 15/1998.(IV.30)NM rendelet 6.§. értelmében a szolgáltatásokat

- az ellátások teljesítésével (gondozás),
- az ellátások közvetítésével (szolgáltatás),
- szervező tevékenységgel (szervezés) biztosítja.

A közvetítői tevékenység is több, különböző intenzitású formában nyilvánulhat meg:

- a kliens segítése valamilyen ellátás igénybevételeiben,
- közvetítés a kliens és a szolgáltató között,
- esetmenedzseri tevékenység a kliensnek nyújtott különféle ellátások összehangolása érdekében.

A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó számára a jogszabály a következő feladatokat határozza meg:

A gyermekek családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

Tájékoztatja a gyermeket és a szülőjét mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, melyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, a családban történő nevelésének elősegítésével. A tájékoztatást úgy szervezi meg, hogy a gyermek azt önállóan is igénybe tudja venni.

A támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutás segítése érdekében a GYJSZ munkatársa segítséget nyújt a gyermeknek vagy szülőjének kérelme előterjesztéséhez, kezdeményezi támogatás megállapítását az illetékes hatóságoknál.

Tájékoztatja a szülőt vagy gyermeket a családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi és mentálhigiénés tanácsadás igénybevételének lehetőségeiről, céljáról és feltételeiről, esetleg segíti a tanácsadást nyújtó felkeresését.

A válsághelyzetben lévő várandós anyát tájékoztatja az őt és a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, az ezekhez való hozzájutás lehetőségeiről, az esetleges örökbeadás lehetőségeiről.

A gyermek számára olyan szabadidős programokat szervez, mely a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásait enyhíti, illetve a rossz anyagi helyzetben lévő gyermekek számára lehetőséget teremt a részvételre.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

Észlelő- és jelzőrendszert szervez és működtet, mely lehetővé teszi a gyermekeket veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetésének időbeni felismerését.

Az észlelő- és jelzőrendszer keretein belül figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek életkörülményeit, szociális helyzetét és a szolgáltatások, ellátások iránti igényt. Az innen származó adatokat nyilvántartja és a jogszabályokban rögzített módon használja fel.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaitól érkező jelzéseket fogadja és a veszélyeztetettség mértékéhez, valamint a család szükségleteihez igazodó intézkedéseket tesz. A veszélyeztetettséget előidéző okokat feltárja, ezek megoldására javaslatot készítése

A család – és gyermekjóléti szolgálat a tevékenységek összehangolása és az együttműködés érdekében az esetmegbeszélés előírt formáit tartja.

Szükség esetén tájékoztatást ad az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:

A család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítői, személyes segítő kapcsolat keretében támogatják a gyermeket az őt veszélyeztető körülmények elhárításában, segítik a szülőket a gyermek gondozásának megszervezésében.

A családgondozást tervezett módon, határidők megállapításával végzik. A gondozás megkezdésekor rögzítik a gyermek és szülője személyi adatait és helyzetértékelést, valamint gondozási tervet készítenek. Szükség szerint, de legalább félévente értékeli a gondozás eredményességét.

Ha a veszélyeztetettség más (pl. egészségügyi, gyógypedagógiai, szociális, stb.) szolgáltatással, vagy gondozással szüntethető meg, úgy a családsegítő feladata, hogy kezdeményezze, szervezze a szolgáltatást.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az eset összes körülményének vizsgálata után mérlegeli, hogy a kialakult veszélyeztetettség önként igénybe vehető alapellátással megszüntethető-e, amennyiben nem, úgy hatósági eljárást kezdeményez.

A javaslatban ismertetnie kell a veszélyeztető körülményeket, a gyermek és a család életéről tudomására jutott adatokat, az addig biztosított ellátásokat.

CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT FELADATAI

ISKOLAI -, ÓVODAI SZOCIÁLIS SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

2018. szeptemberétől, törvényi előírásként, a Család- és Gyermekjóléti Központok feladatai bővültek az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységgel.

Milyen problémával lehet a szociális segítőhöz fordulni?

- Iskolához köthető problémák pl. szorongás, tanulási nehézségek, motivátlanság, konfliktus az iskolatársakkal, konfliktus a pedagógusokkal, magatartási problémák.
- Gyermeknevelési kérdésekben pl. önállótlanág, szófogadás kérdése, otthoni feladatok és leckeírás, szülő- gyermek viszonya konfliktusos.
- Családon belüli problémák pl. bántalmazás, szülők közötti veszekedés, válás, veszteség, anyagi nehézségek, túlzott alkoholfogyasztás, szerhasználat.

Hogyan tud segíteni az iskolai szociális segítő?

- Egyéni tanácsadás, segítő beszélgetés tanulóknak, segítségnyújtás a probléma kezelésében: cél: diákok támogatása a számukra nehézséget okozó élethelyzetek kezelésében.

- Tanácsadás a szülőknek a gyermeknevelés és a családi élet más problémát okozó területein, iskolai problémák kapcsán segíti a szülőket az enyhébb családi nehézségek kezelésében, elsődlegesen a gyermeknevelés nehézségeiben.
- Részvétel a szülő és a pedagógus közötti megbeszélésen: a szülő a pedagógus vagy mindketten kérhetik, hogy a szociális segítő legyen jelen a megbeszélésen.
- Közvetítés tanár- diák, szülő- gyermek kapcsolatban: a szociális segítő közvetítőként segíti a nehézségeket okozó konfliktusok megbeszélését és rendezését.
- Információnyújtás elérhető szolgáltatásokról (pedagógiai, pszichés, szociális), jogokról, a szociális rendszer működéséről, segítségnyújtás az ügyintézésben; szükség esetén tájékoztatást nyújt a szociális ellátásokról és intézményekről, és az ezekben szokásos eljárásokról, és lehetőségekről, segít az ügyintézésben pl. kapcsolatfelvétel, időpont egyeztetés, nyomtatványok kitöltésében.
- Közvetítés szolgáltatókhoz: a probléma jellegétől függően, javaslatot tesz a megfelelő intézménnyel való kapcsolatfelvételre, és segítséget nyújt a kapcsolat kialakításában.
- Súlyos veszélyeztető helyzetben, elhúzódó családi konfliktusok esetén, mint jelzőrendszeri tag, delegálja a családot a Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz.

Az iskolai szociális segítőt a gyermekek és a szülők önként is megkereshetik, ha tanácsra van szükségük a problémájuk megoldásában.

Védelembé vételhez kapcsolódó szolgáltatási feladatok:

A család- és gyermekjóléti központ javaslatot tehet a Járási Gyámhivatalnak védelembé vételre, ideiglenes hatályú elhelyezésre, vagy nevelésbe vételre. Valamint a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására, megszüntetésére, együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását.

A család- és gyermekjóléti központ javaslatot tesz a kirendelhető eszményre a járási gyámhivatalnak.

A kirendelt eszményre elkészíti a gondozási-nevelési tervet, mely tartalmazza a veszélyeztető körülményeket, a szükséges és elvárható változásokat, a személyre lebontott feladatokat, határidőket, a segítséget nyújtó személyek és intézmények megjelölését.

Védelembé vételnél az esetmenedzser feladata, hogy a gyermek gondozását-nevelését folyamatosan figyelemmel kíséresse, a gyámhivatalt szükség szerint tájékoztassa, a gondozási-nevelési tervben rögzített feladatok végrehajtását ellenőrizze és ebben a gyermek és szülőjét támogassa, vagy ha indokolt, a gondozási-nevelési terv módosítását kezdeményezze. Ha a védelembé vétel nem vezet eredményre, az esetmenedzser javaslatot tesz más gyermekvédelmi intézkedés megtételére.

Védelembé vétel felülvizsgálata során az esetmenedzser tájékoztatja a járási gyámhivatalt a végzett segítő tevékenységről, és megindokolt javaslatot tesz a védelembé vétel megszüntetésére, vagy fenntartására.

A családból kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, ill. az utógondozással kapcsolatos feladatok:

A család- és gyermekjóléti központ a családból kiemelt gyermek visszahelyezését segítő családgondozást végez a járási gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján a megfelelő adatlapon megfogalmazottak szerint.

A család –és gyermekjóléti központ esetmenedzsere együttműködik a szakellátás megfelelő szakembereivel. Az együttműködés keretében a család – és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, elsősorban a szülőket támogatja a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekekkel való kapcsolattartásban.

A gyermek, nevelésbe vételének felülvizsgálata során az esetmenedzser, tájékoztatja a járási gyámhivatalt a tapasztalatairól.

A család – és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, a visszahelyezett gyermek utógondozását a járási gyámhivatal határozata alapján látja el.

Egyéb feladatok:

Az átmeneti nevelésbe vett gyermek örökbe fogadhatóvá nyilvánítására irányuló eljárás során a család – és gyermekjóléti központ, a járási gyámhivatal megkeresésére környezettanulmányt készít a gyermek szüleinél, az örökbe fogadni szándékozók családjánál. A járási gyámhivatal kérésére figyelemmel kíséri az örökbe fogadni szándékozó személyhez gondozásra kihelyezett gyermek ellátását, a szülő-gyermek kapcsolat alakulását, a gyermek családba történő beilleszkedését, és a járási gyámhivatal által kitűzött határidőre megküldi az örökbefogadásra vonatkozó javaslatát.

A leírt feladatok ellátásához a szociális munka módszereit használjuk, úgymint esetmunka, közösségi szociális munka. Elvégzett munkánk ezen módszerek, valamint eszközök és technikák mozaikja. A napi gyakorlat sokféle tudáson alapul és különféle elméletek vezérlik. A tevékenységet végző munkatársak sokféle képzésből jöttek. E sokféleség közös fókuszpontja a gyermek. Sok lehetőséget kipróbálunk, hogy a kívánt hatást elérjük, azonban a kliens reakciója dönti el, melyik lesz az adott helyzetben hatékony. Alkalmazott eszközeinket a törvény által előírt feladatellátás szerint csoportosíthatjuk.

Gondozás

Információnyújtás

Tanácsadás

Környezettanulmány készítés

Hivatalos ügyek intézésében segítségnyújtás

Közvetítés más szolgáltató felé

Segítő beszélgetés

Családgondozás

Javaslatétel más gyermekvédelmi intézkedésre

Védelembe vétel

Szakellátott gyermek családjának gondozása

Utógondozás

Örökbe fogadással kapcsolatos feladatok

Szociális diagnózis készítés

Szervezés

Észlelő- és jelzőrendszer működtetése

Esetkonferencia tartása

Szakmaközi megbeszélés szervezése, vezetése

Munkacsoportok szervezése, vezetése

Helyi gyermekvédelmi felmérések, helyzetértékelések készítésében, előkészítésében való részvétel

Együttműködés a helyi közigazgatás szakembereivel (bizottsági, albizottsági tagság)

Együttműködés szakmai fórumokkal, egyesületekkel

Együttműködés helyi kulturális, szabadidő szervező intézményekkel

Együttműködés civil szervezetekkel

Drog prevenció

Szolgáltatás

Szabadidős programok szervezése, vezetése

Csoportfoglalkozások gyermekek, családok, szülők részére

Akciók, adománygyűjtések szervezése, bonyolítása

Speciális szolgáltatások:

Kapcsolattartási ügyelet

Szervezési feladatok

Civil szervezetekkel történő folyamatos együttműködés

Szociális és egyéb szolgáltatások, adományok és dologi javak közvetítése

Egyetemi és főiskolai képzés számára rendszeres szakmai gyakorlóhely biztosítása
Karácsonyi, húsvéti játszóház rendezése
Nyári szabadidős tábor szervezése

Egyéb tevékenységek

Magántanulói kérelmekhez javaslatkészítés, véleményezés

A településen élő gyermekek szociális helyzetének, veszélyeztetettségének figyelemmel kísérése.

A gyermek panaszának meghallgatása, s orvoslásának érdekében a szükséges intézkedések megtétele.

Felkérésre környezettanulmány elkészítése.

A területi gyermekvédelmi szakszolgálat felkérésének megfelelően az örökbe fogadni szándékozók körülményeinek feltárása és vizsgálata.

A településen élő gyermekek szociális helyzetének, veszélyeztetettségének figyelemmel kísérése

Más ellátási formákkal, intézményekkel történő együttműködés

A központ és szolgálat kliensei érdekében együttműködik:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal, (a házi orvos, a házi gyermekorvos, Zöld Kereszt"Védőnői Szolgálat)
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókkal (családsegítő szolgálat, támogató szolgálat),
- a köznevelési intézményekkel,
- a rendőrséggel,
- az ügyészséggel,
- a bírósággal,
- a pártfogó felügyelői szolgálattal,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetekkel,
- az egyesületekkel, („Életút" Kistérségi Közhasznú Családsegítő Egyesület)
- az alapítványokkal, (KIMMTA, „Játszani kéne újra" Alapítvány, „Őszirózsa" alapítvány, Közösségért Alapítvány - A Pszichiátriai Betegséggel Élők Felépüléséért)
- az egyházi jogi személyekkel,
- munkaügyi hatósággal. (Tolna Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja, Bonyhádi Kirendeltség)
- 25 községi település önkormányzatával
- Máltai Szeretetszolgálattal
- Magyar Vöröskereszttel
- Magyar Élelmiszerbankkal
- Völgységi Önkormányzatok Társulásával
- Helyi lakóközösségekkel
- Gyámhivatallal

Kapcsolatépítés

A jelzőrendszeri tagok szükség szerinti folyamatos egyeztetés mellett, közös esetmegbeszélést tartanak a családsegítőkkal. Az együttműködés során az érdekelt szervek minden esetben írásban közlik egymással azokat az információkat, melyek szükségesek a közös feladat ellátásához. A szolgáltatás feladatellátásnak hatékonyságát növeli a társintézményekkel való együttműködés, szakmaközi megbeszélések, új programok kialakításánál az együttgondolkodás lehetősége. A kapcsolatfelvétel során a gondozás folyamatában minden esetben közösen meghatározzuk az együttműködő szervezetekkel a kompetencia határok betartását, feladatkörök ellátását, kapcsolattartás rendszerességét.

A kapcsolattartás módja intenzitása a családgondozás folyamata szerint. Ettől eltérő esetekben a szervezetekkel, valamint a jelzőrendszer tagjaival a munka menetének megfelelően.

A törvényben leírtak és a gyermekek jogainak megvalósulása együttes cselekvést, gondolkodást kíván valamennyi szereplőtől – családsegítőtől, pedagógustól, jogalkotótól -, s a gyermekét felnevelni kívánó családtól.

Intézményünkben a területileg illetékes gyermekjogi képviselő Fekete Rita, betegjogi képviselő Kávási Brigitta, akik az Intézménytől független személyek.

Statisztikai adatok a 2021-es évre vonatkozóan:

2020. márciusában kezdődő COVID-19 vírushelyzet miatt, a pandémiás helyzetben az alábbi szabályok szerint történt a munkavégzés:

- Családlátogatást a családok otthonában csak a legszükségesebb esetekben, krízishelyzetben, környezettanulmány elkészítése céljából, továbbá hatósági intézkedést megelőző-előírt helyzetekben, max. 15 percben végeztek a családsegítők és az esetmenedzserek.
- Egyéb esetekben szabadterén, megfelelő óvintézkedéseket betartva (szájmaszk, 1,5 m távolságtartás, fertőtlenítés), továbbá online/telefonon keresztül valósult meg a kapcsolattartás az ügyfelekkel.
- A települési önkormányzatokkal szintén telefonon történt a kapcsolattartás, az esetleges személyes kapcsolatfelvételt minden esetben telefonos információkérés előzte meg.
- A jelzőrendszeri tagokkal (óvoda, iskola, védőnő, házi –és gyermekorvos, rendőrség) telefonon, illetve online formában zajlottak le a szükséges esetkonferenciák, esetmegbeszélések, esetkonzultációk.

1.1 Az észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma a bonyhádi járásban 2021-ben:

Jelzőrendszeri tagok	Bonyhád	Cikó	Mórág	Bátaapáti	Zomba	Murga	Kéty	Felsőnána	Izmény	Györe	Mócsény	Grábóc	Tevel	Lengyel	Závod	Kisvejke	Nagymányok	Kismányok	Váralja	Mucsfa	Aparhant	Kakasd	Kisdorog	Bonyhádvarasd	Nagyvejke	Összesen
Egészségügyi szolgáltató	5	1	5		1			1	2			1					2		2	1		1				22
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	10		3							2													2			17
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	1													2			4									7
Köznevelési intézmény	28	1		1	1		2			3	1		6	2	1	31	1		2		6	2	1		2	90
Rendőrség	10				5		1			1			1		1		2	2	3			1				26
Ügyészség, bíróság	1																									1
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	1																									1
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	4		3	3					4			1				1	1									17
Önkormányzat, Jegyző	4								7													1				12
Gyermekvédelmi és gyámü. feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányh.	1				1	1		1									4	3								13
Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv									2								2									4
Átmeneti gondozást biztosítók					1																					1
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása		1																								1
Pártfogó felügyelő																						1				1
Összesen	65	3	11	5	9	0	3	2	15	6	1	2	7	4	2	32	16	5	7	1	6	6	3	0	2	213

Forrás: KSH - A Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatások adatszolgáltatása alapján

A védőnői jelzéseket tekintve kiemelt figyelmet kaptak a válsághelyzetben lévő várandós anyák. A 2021-es évben a szolgálatunkhoz érkezett jelzések alapján 4 esetben tájékoztattak veszélyeztetett helyzetről. Két esetben kiskorú várandósról, egy esetben várandós alkohol problémájáról, egy esetben várandós önkényes távozása kórházból. Minden esetben védőnővel közösen keresték fel, gondozták a családokat és kerestek megoldást a problémákra.

Rendőrség jelzései többnyire családi veszekedésekről érkeztek, a fiatal és gyermekkorúak esetében a bonyhádi járásban 11 esetről számoltak be. A jelzések tartalmát tekintve szabálysértési ügyekről, egy esetben becsületsértés gyanúja, egy esetben könnyű testi sértés és több esetben a Covid helyzet következtében bevezetett kijárási korlátozások illetve védelmi intézkedések szabályainak megszegése miatt értesítették szolgálatunkat.

A bonyhádi rendőrkapitányság kiskorú eltűnések vizsgálatának tapasztalatai: Kiskorú eltűnése miatt 2021. évben 72 alkalommal indítottak eljárást, ami 11-el kevesebb, mint 2020-ban. A tavalyi évben a 72 eltűnésből 7 alkalommal családból tűnt el fiatalkorú, 65 alkalommal a kétyi lakásotthonban élő kiskorúak eltűnését jelentették be.

A családból eltűnt fiatalok viszonylag rövid időn belül feltalálásra kerültek, többnyire barátokhoz csavarogtak el.

A fiatalok feltalálását nehezíti, hogy a családok támogatják, bújtatják őket. Felkutatásuk többletadminisztrációt jelent kapitányságunkon, illetve a feltalálás érdekében megkeresett más hatóságnál is. Feltalálást követően a gyermeket nem a gyám, vagy az otthon szállítja vissza, hanem ez a feladat is a rendőrségre hárul.

A pártfogó felügyelő beszámolója alapján a bonyhádi Járásban Bonyhádön volt a legtöbb ügy 2021-ben, ugyanakkor az előző évhez viszonyítva az ügyek számának csökkenése a jellemző, mely országos tendencia is. A bonyhádi járásban mindösszesen 18 (1 gyermekkorú, 12 fiatalkorú, 5 felnőtt) környezettanulmány volt folyamatban, ebből egy készült a Bonyhádi Rendőrkapitányság megkeresése alapján. Megelőző pártfogás nem került elrendelésre a tavalyi évben.

A köznevelési intézmények jelzési kötelezettségénél, a 2011. évi CXCV köznevelési törvény és a 20/2012 EMMI rendeletet kell figyelembe venni. Nevezetesen:

	1 óra	2 óra	10 óra	30 óra	50 óra
Iskola	szülő értesítése	CSGYSZ értesítése + kollégium	CSGYSZ ismételt értesítése (Alap ellátás)+gyámhatóság	CSGYSZ ismételt értesítése + ált.szabálysértési hatóság	CSGYSZ ismételt értesítése + gyámhatóság (VV)

	5 nap	11 nap	20 nap
Óvoda	CSGYSZ értesítése + gyámhatóság	CSGYSZ értesítése + gyámhatóság+ szabálysértési hatóság	CSGYSZ ismételt értesítése + gyámhatóság

Szankciók az észlelő- és jelzőrendszer működésével, működtetésével kapcsolatos feladatok elmulasztása esetén:

Amennyiben a jelzőrendszeri tag nem tett eleget jelzési kötelezettségének, a megyei kormányhivatal a jelzőrendszeri tag munkáltatójánál fegyelmi felelősségre vonást kezdeményez. A működést engedélyező szerv, amennyiben azt tapasztalja, hogy a mulasztott feladatok

következtében a gyermek joga sérül, gyermekvédelmi igazgatási bírságot szabhat ki. Amennyiben a jelzőrendszeri tag súlyosan vét a szakmai szabályok ellen, a megyei kormányhivatal részéről felmerülhet a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés bűncselekménye miatti feljelentés megtételének szükségessége.

1.2 Bonyhádi járásban 2021-ben a szolgálatnál megjelent igénybe vevő személyek száma:

Település	Alapellátott		Eseti ügyintézés	
	0-18 év közötti	18 év feletti	0-18 év közötti	18 év feletti
Aparhant	8	7	0	8
Bátaapáti	7	6	0	6
Bonyhád	66	63	14	110
Bonyhádvarasd	0	0	0	1
Cikó	4	5	0	6
Felsőnána	10	6	1	2
Grábóc	4	2	0	7
Györe	4	4	2	5
Izmény	4	3	13	11
Kakasd	5	4	3	7
Kéty	6	3	4	4
Kisdorog	3	5	1	3
Kismányok	0	0	2	6
Kisvejte	21	11	1	4
Lengyel	11	6	0	2
Mórágy	14	7	0	7
Mócsény	1	1	0	1
Mucsfa	0	0	0	4
Murga	0	1	0	0
Nagymányok	9	10	4	15
Nagyvejte	1	1	0	2
Tevel	8	9	3	7
Váralja	19	15	1	5
Závod	5	4	0	2
Zomba	8	9	0	8
Összesen:	218	182	49	233
	400		282	

Forrás: KSH - A Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatások adatszolgáltatása alapján

A gyermekjóléti szolgálattal kapcsolatba került ügyfelek elsődleges problémáinak típusai szerint a családi-kapcsolati konfliktus, oktatási elhanyagolás, gyermeknevelési, anyagi problémák a kiemelkedőek, de megjelenik a családon belüli bántalmazás, életviteli nehézségek.

A szolgálat munkatársai szakmai tevékenységük során a tanácsadás, családlátogatás, információnyújtás és a segítő beszélgetés a domináns. A jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés során esetmegbeszélés, esetkonzultáció, esetkonferencia az éves szakmaközi megbeszélések továbbra is működnek.

1.3 Szakmai tevékenységek adatai 2021-ben a bonyhádi járásban

Település	Információ nyújtás	Segítő beszélgetés	Tanácsadás	Ügyintézés	Konfl. kezelés	Krisis kezelés	Közvetítés más ellátás hoz	Esetknf., megbeszélés, konzultáció	Közösségfejlesztés	Környezettanulmány készítés	Családátogatás	Adománykövetítés	Munkavállaló pályaválaszt. tanácsadás	Nevelési Oktatási int. nevelési fel. segítése
Aparhant	46	53	37	8				45		3	82	40		
Bátaapáti	47	69	71	8			10	9		4	65	22		
Bonyhád	690	400	1691	175	46	4	43	97		25	482	488		
Bonyhádvárosd	1	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0		
Cikó	45	18	31		3		4	14		1	73	41		
Felsőnána	45	24	24	28				3		1	37	4		
Grábóc	52	54	41					39		1	36	36		
Györe	51	48	39	30	8			7			52	33		
Izmény	58	41	112	22	4		1	2			35	7		
Kakasd	64	51	47	28	7	1	1	33			57	49		1
Kéty	43	18	29	29				4			19	5		
Kisdorog	10	20	20	4	0	1	1	6		1	99	15	10	
Kismányok	5	4	4	1	1		1	2		1	5	4	1	
Kisvejke	20	72	36	3	14		3	13		1	170	24		
Lengyel	59	65	83	5			8	38		4	107	61		
Mórágyp	25	21	30	5		1	3	9	3	1	51	39		
Mőcsény	1	5	4					5			3			
Mucsfa		1	1					3		1	2	2		
Murga	19	8	2	9				1			16	2		
Nagymányok	224	122	157	137							145	108		
Nagyvejke	42	40	10					14			27	8		
Tevel	108	68	159	10			16	38		8	184	106		
Váralja	181	129	202	17	6	2	12	77		4	207	293		
Závod	41	34	40				6	16		2	53	24		
Zomba	76	47	39	49				1			44	3		
Összesen:	1953	1412	2909	568	89	9	109	476	3	58	2051	1414	11	1

Forrás: KSH - A Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatások adatszolgáltatása alapján

Szünidei étkeztetésben veszünk részt. A tavaszi, nyári, őszi és téli szünetekben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyerekek kapnak ingyenes ebédet, melyet a települési önkormányzatoknál vagy kijelölt intézményekben vehetik át.

Gyermekek veszélyeztetettségének főbb okai:

Veszélyeztetettségnek nevezzük – „olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza”¹.

A veszélyeztetettséget négy fajta ok szerint csoportosíthatjuk annak a függvényében, hogy melyik az elsődlegesen meghatározóbb. Ezek környezeti, magatartási, anyagi és egészségügyi okok lehetnek.

A gyermekjóléti szolgálat tevékenysége minden gyermekre kiterjed, de fokozott figyelmet fordít a veszélyeztetett gyermekekre. Feladata komplex, többirányú szervezési, szolgáltatási és gondozási tevékenységet végeznek a családsegítők.

A központ szolgáltatásait igénybe vevők száma a 2021-es évben a bonyhádi járásban 987 fő volt. Ebből speciális szolgáltatásokat 805-en vették igénybe, a hatósági intézkedésben érintett esetenedzseri tevékenységet igénybe vevők száma pedig 182 fő volt a tavalyi évben. Korosztály szerint pedig a következőképpen alakul:

1.4 Központ szolgáltatásait igénybe vevő személyek száma a bonyhádi járásban

Igénybevétel módja	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-	Összesen
Speciális szolgáltatást igénybe vevők	0	459	204	75	13	14	30	10	0	805
Jogerős hatósági intézkedésben érintett esetenedzseri tevékenységet igénybe vevők	13	24	76	65	2	2	0	0	0	182
Összesen	13	483	280	140	15	16	30	10	0	987

Forrás: KSH - A Család- és Gyermekjóléti Központ adatszolgáltatása alapján

Hatósági intézkedés keretében a bonyhádi járásban 2021-ben: védelembe vétel alatt 90 gyermek állt, ideiglenes hatályú elhelyezés 1 esetben történt, mely szülői elhanyagolás nevelési problémák miatt történt. Ebben az esetben a gyámhivatal felé továbbítjuk javaslatunkat. Mivel az ellátási területünkön nincs átmeneti gondozását nyújtó hely, ezért a gyermek ideiglenes elhelyezése miatt a bonyhádi gyámhivatal a TEGYESZ-el veszi fel a kapcsolatot, akik elhelyezik a gyermeket. Központunk 20 nevelésbe vett gyermek családjával került kapcsolatba, családba fogadás elrendelése és/vagy fenntartása 14 esetben történt, megelőző pártfogás ügyében 5 javaslat készült. A központ által nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 136 fő volt a tavalyi évben.

A Család- és Gyermekjóléti Központban esetenedzserek látják el a speciális feladatokat, ahol a bonyhádi járás lakóit fogadják, melyek a következőképpen alakultak:

¹ 1997.évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, értelmező rendelkezések 5. § n)

1.5 Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek

Tevékenység	Speciális összetevékenységek száma	Speciális tevékenység keretén belül az összes ellátott száma
Kapcsolattartási ügyelet	28	15
Utcai (lakótelepi) szociális munka	29	9
Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	857	705
Szociális diagnózis	20	23
Készenléti szolgálat	12	-
Pszichológiai tanácsadás	116	43
Mediáció	2	4
Összesen	1064	799

Forrás: KSH - A Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatások adatszolgáltatása alapján

A központban a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek vonatkozásában kiemelkedő a családlátogatások száma, szociális segítő tevékenység valamint az esetkonzultációk.

1.6 Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek és az érintettek száma

Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma (esetszám)	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek (kiskorúak és 18. évet betöltött fiatalok száma) (fő) (Nem halmozott adat!)
Szociális segítő tevékenység	299	99
Esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	31	40
Esetkonzultáció	199	87
Esetmegbeszélés	65	56
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	42	66
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	9	11
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel- nevelésbe vétel	5	7
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel- védelembe vétel	7	11
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	0	0
Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	1	1
Családlátogatás	1024	172
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	90	114
Környezettanulmány készítése önállóan	31	41
Egyéb		
Összesen	1803	705

Forrás: KSH - A Család- és Gyermekjóléti Központ adatszolgáltatása alapján

A központban megjelenő veszélyeztetett kiskorúak probléma típusai közül elsődlegesen a fizikai elhanyagolás, mely többnyire szülő általi oktatási elhanyagolást jelent, valamint a szülők/család életvitele kiemelkedő. Megjelenik a családi konfliktus, a családon belüli bántalmazás. Ugyanakkor másodlagos problémaként látszik az anyagi, munkanélküliségi, nevelési problémák, család életvitele, kortárs csoport negatív hatása.

A Gyermekjóléti Szolgálat jogszabályban meghatározottak (15/1998. (IV. 30.) 15.§ (7) bekezdés) szerint, minden év február 28-ig szakmai tanácskozást szervez, ahol értékeli a jelzőrendszer éves működését, valamint áttekintik a gyermekjóléti alapellátás valamennyi formáját, javaslatot tesznek azok bővítésére.

A pandémia következtében kialakult helyzet miatt, az idei szakmai tanácskozás rendhagyó módon zajlott. Írásban kértük meg a beszámolókat azon jelzőrendszeri tagoktól, akik szokásainkhoz híven előadni szoktak az éves tanácskozáson. Mivel személyesen nem tudunk egymás beszámolójára reflektálni, ezért elektronikus úton minden jelzőrendszeri taghoz eljuttattuk a beszámolókat.

Ajánlott szempontsorról próbáltuk segíteni a beszámolókat, ami mentén haladni tudnak a jelzőrendszeri tagok. Ez azért is volt fontos számunkra, hiszen a beérkezett beszámolók alapján március 31.-éig intézkedési tervet készítünk a rendelkezésre álló információk alapján.

Civil szervezetekkel való együttműködés

Prevenációs munkánk során szorosan együttműködünk az Életút Egyesülettel, a Máltai Szeretetszolgálattal, akik képviselői rendszeresen adományokkal segítettek a rászoruló családjainkat a tavalyi évben is. Továbbá Egészségfejlesztési Iroda, Angyal-Hívó Egyesület, NeuroHarmónia, Kimmta, Nappali ellátó csapatával is együttműködtünk.

Prevenációs tevékenységek

- játszóházat a tavalyi évben a járásban 24 alkalommal tudtunk szervezni (húsvéti, nyári, őszi, karácsonyi)
- szabadidős rendezvényeken 18 alkalommal vettünk részt a járás településein
- nyári egy hetes táborot szerveztünk szolgálatunknál, a gyerekeknek játszóházat szerveztünk, állatkertbe, túrázni vittük őket
- Magyaregregyi kirándulást szerveztünk hátrányos helyzetű gyerekeknek
- havi szinten ruhabörzét tartottunk a szolgálat udvarán
- az Élelmiszerbank jóvoltából a tavalyi évben pályázat útján, 6 alkalommal tudtunk élelmiszert elszállítani, amelyek zömmel édességet, üdítőt, tartós élelmiszert tartalmaztak
- a Magyar Élelmiszerbank karácsonyi élelmiszergyűjtő pályázatát elnyerve a Tesco és Aldi áruházban 1610 kg tartós élelmiszert is gyűjtöttünk ahol a gyermekjóléti munkatársai, valamint bonyhádi tanulók önkéntes munkával segítettek a gyűjtést
- 2021-es évben is folytatódott az élelmiszermentés, mely 2016 októbere óta az Élelmiszerbank-Tesco adományszétosztási pályázat segítségével napi szinten pékárút, kenyeret, zöldséget és gyümölcsöt szállítunk a Tesco áruházhoz. Az élelmiszereket minden reggel szortírozzuk, csomagoljuk, tavalyi évben 24.135 kg

élelmiszert osztottunk ki. A nagy mennyiségre tekintettel intézményeknek is tudtunk adományozni (Paradicsompusztá, Együtt Egymásért Alapítvány, Gondozási Központ, járás települései).

Felajánlások 2021-ben

- Máltai Szeretetszolgálat részéről többször kaptunk támogatást, segítséget, játék, bútor, ruha adomány került a rászoruló családokhoz, karácsonykor 60 csomag tartós élelmiszeradományt és 10 cipős doboz gyerekjátékot is felajánlottak
- Bonyhádi Papír- írószerbolt 2 elsős gyermek részére ajánlott fel iskolakezdési felszerelést (iskolatáska, füzetek, írószerek)
- PTE BTK angol-testnevelés szakos egyetemisták által gyűjtött játékok
- A TMKH Bonyhádi Járási Hivatal munkatársai 2021-ben is gyűjtöttek családjaink számára ruhaadományt, játékokat a gyerekeknek és tartós élelmiszer csomagokat
- A tavalyi évben a Kaszinó téren megrendezett szokásos karácsonyi vásáron is részt vettünk, ahol saját készítésű díszeket, tárgyakat árusítottunk, melyeket intézményünk udvarán 4 pénteken tovább értékesítettük
- A Kaszinó téren tartott sütívásár bevételéből 28 bonyhádi család részesült tisztálkodási és tisztítószer adományban
- Aparhanti Önkormányzattól cipősdoboz adományban részesültek a családok
- Atomerőmű KSE Bonyhád kosárcsapata idei évben is gyűjtést szervezett, melynek keretében játékot, ruhát és tartós élelmiszert adományoztak
- Majosi vállalkozók húskészítményeket ajánlottak fel, melyből 5-6 család részesült
- A bonyhádi önkormányzat hozzájárult a csomagolóanyagok (ládabélelő fólia, rollbag neilontasak) megvásárlásához 80.000.- ft-tal.
- Egész évben rengeteg állampolgári felajánlás is érkezett: bútor, televízió, ruha, tartós élelmiszer stb.

A befolyt adományokat, felajánlásokat és bevételeket minden esetben a bonyhádi járásban élő hátrányos helyzetű családokhoz juttattuk el.

Tisztelettel kérem tájékoztatónk szíves elfogadását!

Kelt: Bonyhád, 2022. május 17.

Kovács-Solymosi Anita
Család- és Gyermekjóléti Központ vezető

Sántha-Illés Adrienn
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
szakmai vezető